

ipsae lacte domum referent distenta capellae
ubera nec magnos metuent armenta leones;
ipsa tibi blandos fundent cunabula flores.
occidet et serpens et fallax herba veneni
occidet; Assyrium vulgo nascetur amomum. 25

At simul heroum laudes et facta parentis
iam legere et quae sit poteris cognoscere virtus,
molli paulatim flavescet campus arista
incultisque rubens pendebit sentibus uva
et durae quercus sudabunt roscida mella. 30

Pauca tamen suberunt priscae vestigia fraudis,
quae temptare Thetin ratibus, quae cingere muris
oppida, quae iubeant telluri infindere sulcos.
alter erit tum Tiphys et altera quae vehat Argo
delectos heroas; erunt etiam altera bella 35
atque iterum ad Troiam magnus mittetur Achilles.

Hinc, ubi iam firmata virum te fecerit aetas,
cedet et ipse mari vector nec nautica pinus
mutabit merces; omnis feret omnia tellus.
non rastros patietur humus, non vinea falcem, 40
robustus quoque iam tauris iuga solvet arator;
nec varios discet mentiri lana colores,
ipse sed in pratis aries iam suave rubenti
murice, iam croceo mutabit vellera luto,
sponte sua sandyx pascentis vestiet agnos. 45

'Talia saecula' suis dixerunt 'currite' fuis
concordes stabili fatorum numine Parcae.

Adgredere o magnos—aderit iam tempus—honores,
cara deum suboles, magnum Iovis incrementum.
aspice convexo nutantem pondere mundum, 50
terrasque tractusque maris caelumque profundum;
aspice, venturo laetantur ut omnia saeclo.

O mihi tum longae maneat pars ultima vitae,
spiritus et quantum sat erit tua dicere facta:
non me carminibus vincat nec Thracius Orpheus 55
nec Linus, huic mater quamvis atque huic pater adsit,
Orphei Calliopea, Lino formosus Apollo.
Pan etiam, Arcadia mecum si iudice certet,
Pan etiam Arcadia dicat se iudice victum.

Incipe, parve puer, risu cognoscere matrem; 60
matri longa decem tulerunt fastidia menses.
incipere, parve puer. qui non risere parenti,
nec deus hunc mensa dea nec dignata cubili est. [P. VERGILI MARONIS ECLOGA QVARTA \(thelatinlibrary.com\)](http://p.vergili.com)

EKLOGA ČTVRTÁ

Poněkud vážnější píseň chci zpívat, sicilské Múzy: všechny netěší stromy ni tamaryšk nízkého vzrůstu; i když slavíme les, necht' les je konsula hoden.

Přišel poslední věk, jak kumská hlásala věštba; velké pořadí věků, jak bývalo, počíná znova, již se zas vrací Panna a vrací se saturnská říše, nový již lidský rod nám posílá vysoké nebe. Chraň jen, Lucino cudná, vždyť tvůj již panuje bratr, chlapce, jenž přijítí má: jím končí železné plémě, zlatý však lidský rod zas povstane po celém světě.

Takto ten skvostný věk nám za tvého konsulství vzejde, Pollio, měsíce dlouhé pak kupředu kráčeji budou. Stopy-li zločinů našich jsou doposud, vedením svým je zahladíš — stálých hrůz tak zbavíš veškeré země.

Chlapec jak bůh už povede život a uvidí naše heroje, s bohy jak žijí, a s nimi i sám bude vidán, všechen pak usmívá svět, jímž povládně otcovou ctností.

Země ti prvé dárky, ó chlapečku, v hojnosti zplodí: líbezný akant a leknín a kozlík a zelený břečtan, který se po zemi plazí — a všechno to vyroste samo. S vemeny plnými mléka se budou vraceti kozy, samy, a velkých lvů již nebudou stáda se bátí, sama ti kolébka tvá dá hojnost rozkošných květů, zhynou jedoví hadi i jedové rostliny klamně zhyznou a východní amón pak na všech poroste místech.

Až pak si o slávě reku a o činech vlastního otce budeš moci už říci, až poznáš, co je to mužnost, znenáhla něžný klas již na poli žloutnouti bude, budou z drsného trní i třpytné visetí hrozny, bude i rosny med těž z tvrdých dubů se potit.

Něco však zůstane stop z těch bývalých zločinů našich, které přimějí lid zas na moře s koráby vyplout, stavět hradby kol města a do půdy vrývati brázdy. Jiný bude zas Tífys a jiná poveze Argó vybraných hrdinů sbor, též jiné nastanou války, bude i na trójský hrad zas jiný Achilles poslán.

Až pak dospěješ věkem a zralým mužem se staneš, obchodník opustí moře sám od sebe, nebude zboží měnit už lod, vždyť každý kraj pak ponese všechno. Motyky nebude zem již snášeti, vinice žabky, také mohutný oráč už hýkám odváže jařmo, nebude učit se vlna, jak různými barvami žálit: sám teď na pastvě heran své vlastní zeměni rouno za šafrán žlutavé barvy a za nach ladné se rdící, jehňata od sebe sám, hned na pastvě, ošatí červec.

„Taková století přede!“ svým větěním pravily Parky, svorně, vždyť osudu vůle se nijak nemůže změnit.

Nastup na dráhu slávy, tak vznešenou, čas se už blíží, drahé ty božské dítě a velký potomku Jovův! Viz, jak klenutý svět svou tíhou celý se chvěje, země i vysoké nebe, i daleké prostory mořské, viz, jak přistí ten věk zas plný radostí všechno!

Ó, kéž těchto se dob můj život ve stáří dočká, jakož i duch, jenž sílu by měl své vylicít skutky! Pak by mě nepředčil v písničkách ni Orfeus thrácký, ni Línus, třebaže jednomu matka a druhému pomáhá otec,

Orfeu Kalliopea a Línovi Apollo sličný, kdyby i závodil Pán, své Arkady za soudce maje, prohru by prohlásil Pán, své Arkady za soudce maje. Usmáním začni už, chlapečku malý, svou poznávat matku — po deset měsíců přec již dost tvá zkoušela matka — začni už, chlapečku malý: kdo nezažil rodičů úsměv, toho bůh neuzná stolu a bohyně manželství hodným!